

Iktatási BEÉRKEZETT	Mellékletek:
Iktatási könyvsorszám: 1996-02-15 alszáma	387/06
Leírás száma	Ugymintázó: Juhász
Cím:	

TROGLONAUTA
Barlangkutató Egyesület

Kutatási jelentés

1995

A Buda-barlang kutatásában nyújtott segítségért ezúton mondunk köszönetet:

- Horogh Lászlónak és Horogh Lászlónénak - kiknek ingatlan tulajdonán nyílik a barlang - , akik mindenféle tekintetben messzemenően támogatták kutatásunkat,
- Regős József barlangásznak, az egész évben önzetlenül kölcsönzött HILTI ütvefúrókért,
- Krausz Sándor geológusnak, aki az ásvány- és kőzetminták geológiai vizsgálatát végezte,
- a Barlangtani Intézetnek, a kölcsön adott kompaszért,
- Kocsis Ákos barlangásznak, a kettő darab telefonért,
- Frank Mariannak, a Természetvédő Fiatalok Szövetsége titkárának, a barlang mögötti erdő rész kitakarításához nyújtott segítségével,
- Kertai József barlangásznak, az elektromos kábel újra bevezetéséért és a telefonvonal kiépítéséért,
- Brada Róbert, Csomor Miklós, Kocsis Ákos barlangászoknak, a kutatás legaktívabb résztvevőinek,
- Petrik Monikának a szövegszerkesztésért,
- minenkinek, aki kétkezi munkájával részt vett a feltáró kutatáson:

Ézsiás György
Brada Róbert
Csomor Miklós
Kocsis Ákos
Marton Sándor
Kertai József
Szénás Csaba
Burst Marcell
Sziklai Árpád
Tóth Zoltán
Zimmermann Lőrinc
Stepanek Sándor
Berhidai Gergely
Ostyányi Csaba
Petrik Monika

Boros Norbert
Tinn József
Menyhárt Krisztina
Sárosi Roland
Zimmermann Péter
Kiss András
Mészáros Gabriella
Góhér Timea
Csáki Roland
Üveges Attila
Kovács Ferenc
Szabó Ákos
Arany Andrea
Gigler Balázs
Mészáros Etelka

Szabó Krisztián
Perényi Katalin
Fuchs Péter
Bányai György
Kiss Jenő
SZIKKTI 12 fő
Varanka Tamás
Guthy Ágnes
Illyés Balázs
Rádi Ferenc
Frank Zoltán
Tímári Imre
Enying Diana

Írta: **Ézsiás György**

Tartalom:

A Buda-barlang feltáró kutatása

	oldal	
1.	Előzmények	1
2.	A barlang neve	1
3.	A barlang koordinátái, kataszteri száma, megközelítése	1
4.	Kutatás	1
4.1.	Közetrétegek	1
4.2.	A kutatás célja	1
4.2.1.	Mekkora kiterjedésű barlangrendszer felfedezése várható?	1
4.3.	Kutatás menete, tapasztalataink	2
4.3.1.	Fotodokumentáció	2
4.3.2.	Térképezés	2
4.3.3.	Bontás	2
4.4.	A barlang struktúrája	8
4.4.1.	Kőzetek	8
4.4.2.	Ásványok, képződmények, alakzatok	8
4.4.3.1.	Kitöltések	14
4.4.3.2.	Biogén kitöltések	15
4.4.3.3.	Paleontológiai leletek	15
4.4.4.	Klíma (levegő, légmozgás, hőmérséklet)	15
4.4.5.	Hidrológia	16
4.4.6.	Tektonika	16
4.4.7.	Szpeleogenetika	16
5.	A barlang állapota és védelme	16
6.	Összefoglalás	17

A Buda-barlang feltáró kutatása

1. Előzmények

Ez a kutatási jelentésünk, az előző három évi szerves folytatása, ezért az ott leírtakat csak akkor ismételjük, ha az érthetőség megkívánja.

2. A barlang neve

Buda-barlang

3. A barlang koordinátái, kataszteri száma, megközelítése

Lásd, előző jelentések.

A barlang Btszf. 291 m-en nyílik.

Kataszteri körzetszám: 4762

4. Kutatás

4.1. Kőzetrétegek

A barlang horizontális kiterjedése 12 m-ről 13 m-re nőtt, mélysége 64 m maradt. Így emiatt nem volt várható a már ismert nummulitiszes-discocyclinás eocén korú mészkövön kívül, más kőzet megjelenése a barlangban.

4.2. A kutatás célja

a/ A tavaly 46 m mélységben (tszfm. 245 m) felfedezett, 16. emelet nevű, kalcittelér - hasadéküreg, jól huzatoló két végének kibontása, az ezen a szinten - a közeli Ferenc-hegyi-barlang fő karsztosodási szintje - feltételezett barlang feltárása, megtalálása érdekében.

b/ A 200-220 m tszfm.-ú fő karsztosodási szinten - a közeli Pál-völgyi-barlang felső fő karsztosodási szintje - feltételezett barlang megtalálása, a jól huzatoló, szálkőben levő Gyilokjáró kitérőtáván, ill. a Kinder-akna -64 m-es végpontjának bontása útján.

4.2.1. Mekkora kiterjedésű barlangrendszer felfedezése várható ?

Az előzőek alapján feltételezhető, hogy a Pál-völgyi-barlanggal is kommunikáló rendszer tárható fel, vm. a közeli, hasonló geológiai környezetben levő, nagy, sok km-es, ismert barlangok megléte predestinálja, hogy kutatásunk hasonló minőségű barlang feltárását eredményezi.

4.3. Kutatásunk menete, tapasztalataink

4.3.1. Fotodokumentáció

A barlangi fotókat Ézsiás György készítette a kutatótársak segítségével. Az erdőtakarítás fotóit Brada Róbert készítette.

4.3.2. Térképezés

Lásd, előző jelentések.

Térképünk a Buda-barlang év végi állapotát mutatja.

4.3.3. Bontás

- Ez évi munkánkat a 16. emelet ÉNy-i végének bontásával kezdtük. A továbbjutást akadályozó kemény kalcitszivacs bütyköt, a szűk helyen továbbra sem sikerült szétválni, így a telérhasadék felső oldalából próbáltunk bejutni. Nagyobb mennyiségű porhanyós, agyagos kalcitszivacs morzsalék és átalakult kőzettörmelék mélybe túrása és a keskeny kalcitszivacs mennyezet megakadályozhatatlan leszakadása árán, sikerült kb. 5 m hosszú új részt feltárni. A felfelé vezető járat egy kisebb gömbfülke mellett egy nagyobbba torkollott, ebbe, ha szűken is, de elfér egy ember. Némi bontás után, az oldalát meghatározó kalcittelér mentén, szűk kis nyíláson átlyukasztottuk a 16. emeletre levezető Kínvallató-aknába.

- A 16. emelet kis új része poros, átalakult kőzettörmelékes, visszaoldott kalcitszivacs morzsalékos volt. A fal sok helyen erősen repedezett, sok a hajszálrepedés. Jól látszik az erősen korrodált falon, hogy a repedések a hévíz ittjárta után keletkeztek. Igen sok fosszília preparálódott ki. A folyosó horizontálisan tömör, összeszűkülő kalcittelérben végződik. Fent már csak vékony kalcittelér csík látható, alja pedig a bontásra szintén kevésbé érdemes, eddig is ismert vastag kalcittelér.

A két gömbfülke alján agyagüledék volt, alatta kalcitszivacs kitöltés. A kisebb gömbfülke alatt, a falban jól látszik a hévizes feláramlási cső metszete autochton kalcitszivaccsal kitöltve.

A hely kitakarítása után világossá vált, hogy a 16. emelet ÉNy-i vége egy - a barlangban már ismert - $060^\circ / 240^\circ$ csapásirányú keresztöréssel záródik. Ez a barlang idáig legnagyobb keresztörése, - nem más mint a 13. emelet keresztörésének mélyebben fekvő folytatása. Fölfelé és lefelé elszűkül. Lefelé kb. 2 m-t, balra (DNy) 2 m-t, jobbra (ÉK) 4 m-t ellátni a 10-15 cm-es hasadéokban, utána mindenütt elhajlik. Balra (DNy) még szűkebb. Jobbra (ÉK) a keresztasadék vízszintesen omlással kissé (0.5 m) eltolódott, - tágas, oldott, majdnem járható, 4 m-ig belátható. Felső részéről a belógó kövek eltávolítási kísérlet közben beestek a hasadékba, így lemondtunk arról, hogy egy kisméretű ember bebújjon a törésbe.

- Ez a barlang egyik kulcspontja, ugyanis a tszf. 240 m-es főkarsztosodási szintet csak ez az **erősen huzatóló** keresztasadék jelzi! Kibontását a 1996-os évben tervezzük.

- A hely takarítása a Kínvallató-akna betorkollásának (lejárat) kitágítása során, az ominózus, már említett bütyök kalapálásakor, a falakon megmozdult több m^2 , azaz sok q kalcittelér. Sajnos, biztonságtechnikai okokból az omlasztás elkerülhetetlen volt. A tervezett omlasztás jól sikerült, a veszély elmúlt, a lejárati kitágult, - azonban a rengeteg

anyagtól, mely a mélyben a Gyilokjáró szűkületénél megakadt, feltelt, a Szivattyú-akna, ... sőt feljebb! Ezt a szükséges rosszat elszomorító, lélekölő, hosszú ideig tartó depózás, vödörzés követte, a kutató munkát hónapokra visszavetve.

- Következett a 16. emelet DK-i végének bontása. Itt tovább ástunk lefelé, míg teljesen kitisztult, a laza törmelékkal kitöltött, lefelé vezető, gyengén huzatoló, keskeny hasadékakna nyílása. Az akna pereme körben agyagkőgumókkal, agyagkőréteggel borított a vöröses, morzsalékos, a 13. emeletről is ismert agyag alatt. Az aknát több méter mélyre könnyedén kiástuk, - azaz könnyedén ástuk volna, ha nem lett volna nagyon szűk, keskeny és rendkívül overálmarsztaló módra korrodált falú (box work szerkezetű). Így is jól haladt a munka. Vékony termetű barlangásztársunk, Csomor Miki, sokat kuksolt (és szenvedett) az akna alján, azt kapirgálva, - így kapta a hely, a Miki-kuki-akna nevet.

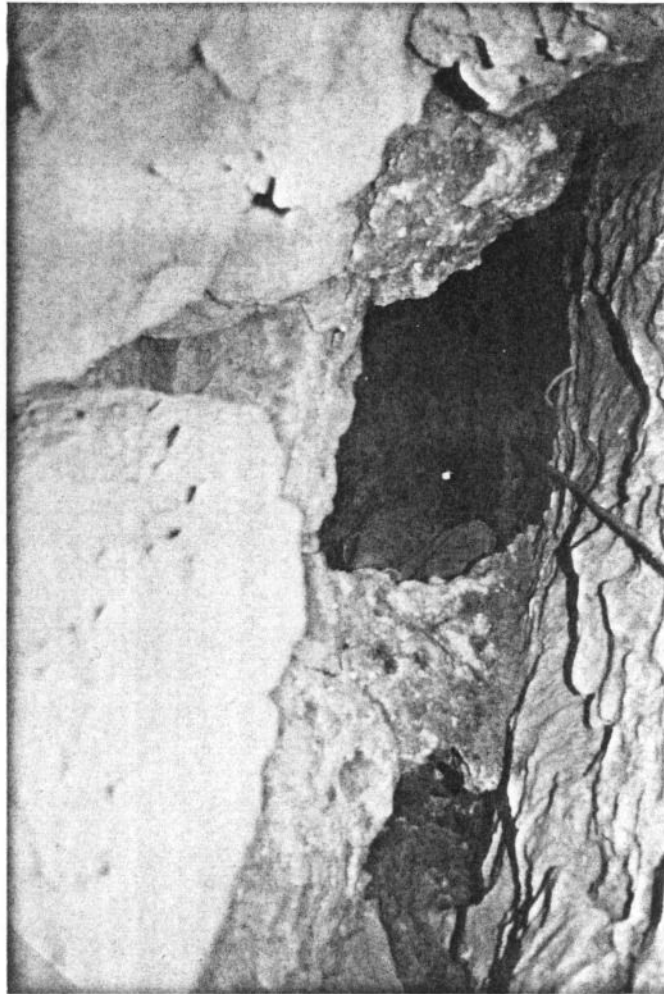
- A fő hasadékkal megegyező csapású akna, szinte minimális átmenettel, **áthajlik 000°/180° csapásúvá!** kb. 4 m mélyen. Ez az irány kb. az eddig egyedüli, a bejáratú Kinizsi I - akna törésének csapásával egyezik. Innentől tovább haladtunk lefelé. Ezen a helyen az akna átlukadt a Gyilokjáró tetején levő ferde, lapos, kissé tágas hasadékba. Tovább már itt adtuk ki a bontási anyagot, nem a nehezen vödörözhető, szűk aknán.

1. fotó (185/E) A 16. emelet alja felülről nézve.

Balra a Szivattyú-akna nyílása, jobbra a Miki-kuki-akna hasadék nyílása látható.

- A Szivattyú-akna kiürítése után folytattuk a tavalyi fő munkánkat, a Gyilokjáró szinte járhatatlan, sok m mély, szálkőszűkületének szétvését. Ütvefúróval, kúposvésővel, vízütéses módszerrel lassan haladtunk, a néhol borsóköves fal szétvésésével. Már csak kb.1 m volt hátra, amikor párhuzamos, függőleges hasadékok közül, egy nagyobb kő kimozdult a falból. Ezt veszélyessége miatt el kellett távolítani és szétverni. Mögötte K-re kovás, borsóköves fal látszott, D-re pedig keskeny kovatelérben kalcittelér morzsalékos, kis 10x20 cm-es nyílás látszott. A nyílást 1 m magasra és 35 cm szélesre

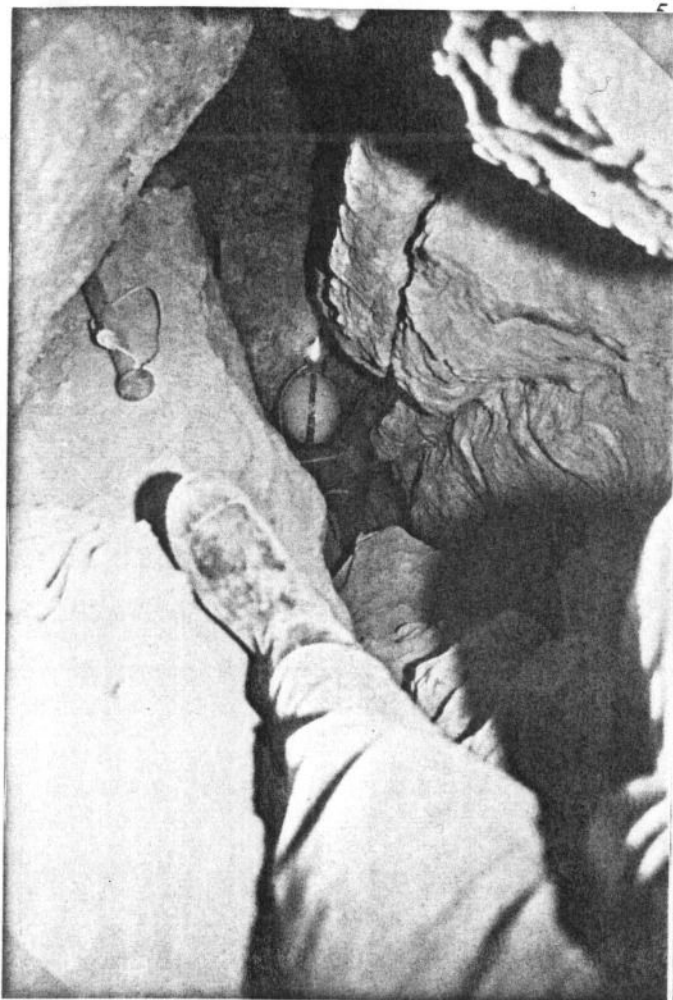

2. fotó (185/34) Szivattyú-akna alulról fölfelé nézve, a 16. emelet részletével.
Legfölül a kötél a Kínvallató- aknából lóg le.

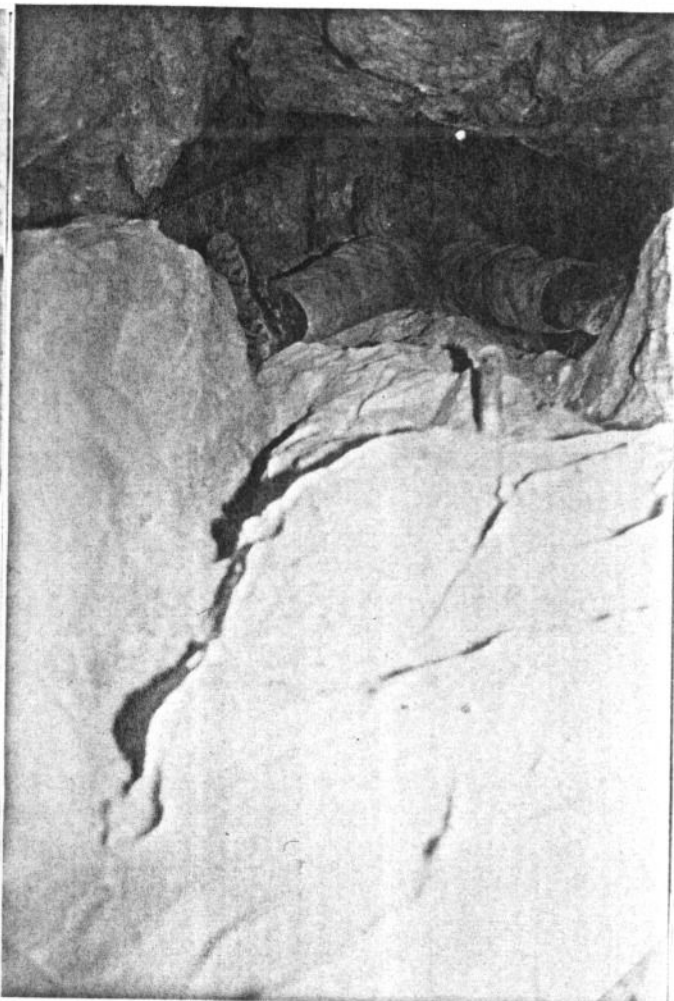
kitágítva beférköztünk egy max.2 m magas, max. 1 m széles, max. 3 m hosszú kovatelér üregbe (?). Ny-i fala oldott szálkő, K-i fala kovatelér, alatta szálkő . A telér anyaga a légtér felé puha, sok vékony kalciterecske van benne. A D-i végén, egy kovagumó zárja el a szűk nyílást. Huzat nincs, továbblátni nem lehet, nem vezet sehová, - így a Vakvágány nevet kapta. D-i vége kibontását 1996-ban tervezzük.

- A Gyilokjáróba a Vakvágány elágazásánál fölülről, igen szűken járható hasadékkal, belyukadt a Miki-kuki-akna. A folytatását lefelé a Vakvágány alatt kitágítottuk, - ez a már ismert Kinder-akna. Meglepetésünkre színültig feltöltődött a behullott törmeléktől. Elmondhatjuk, hogy a Gyilokjáró szétvézése, a mellékes munkálatokkal együtt, kb. egy évig tartott!

- A $000^{\circ}/180^{\circ}$ csapású függőleges törésen elhelyezkedő Kinder-akna kitakarítása nehezen ment, mert a szélessége nem sokkal több, mint a Miki-kuki-aknáé. Függőleges keresztmetszelve színlőkkel, hévizes hullámfodrokkal, oldásformákkal tagolt, erősen korrodált. D-i vége 2 m mélyen kovával kitöltött, hasonló mint a Vakvágány, ennek bontása nem vezetett eredményre. Mélyebben, a lehullott, ősrégi, vöröses , fehér

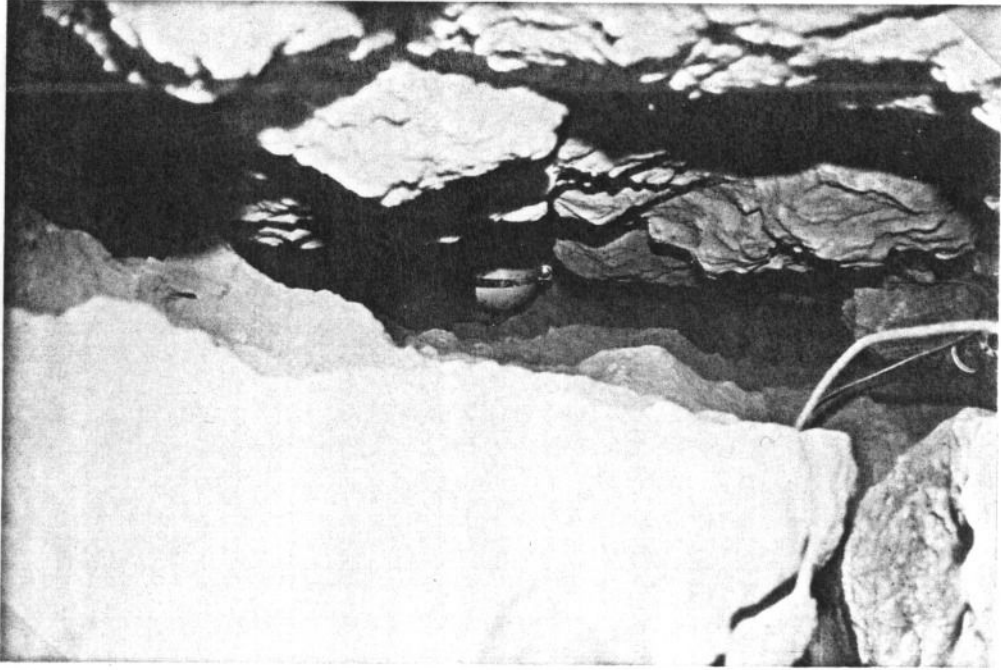
3. fotó (185/31) A Gyilokjáró szétvésett szűk része fölülről lefelé tekintve. A lenti barlangász feje felett csatlakozik be a Mikikuki-akna, alatta a Kinder-akna nyílik, lába a Vakvágány bejáratában van.

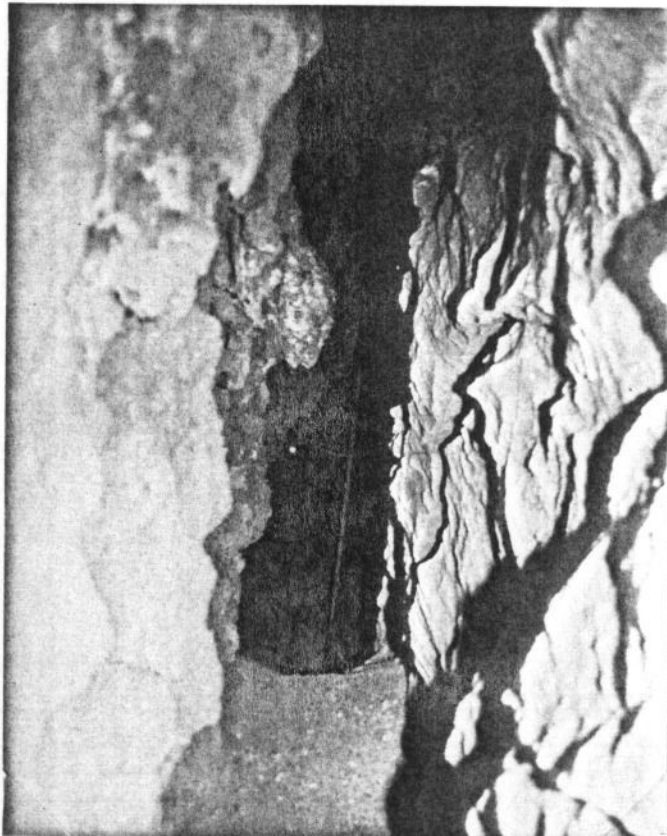
4. fotó (185/30). A Gyilokjáró alulról felfelé nézve.

kalcitmorzsás agyagtörmelékben, vörös agyagos, borsóköves, gyengén huzatóló nyílás tárult fel. Ezt kitágítva, kiásva, egy szűk, 3 m-es kuszodába jutottunk. Falai lent nagyszemű, kissé visszaoldott borsókövel borítottak, fent a mennyezeti hasadék rendkívül korrodált (box work), - nagy méretű, a már ismert tengeri sünn fossziliák preparálódtak ki. A Kinder-akna D-i felének leásása 1996-os feladatunk.

- A Kinder-akna É-i sarka a továbbjutási lehetőségünk, hiszen tavaly itt tűnt el a mélybe, dübörögve a sok törmelék, itt a huzat forrása. A lehullott törmelék kiszedése és a sarok tágítása közben rádöbbszünk, hogy itt minden omlik! Amennyi követ kiszedtünk a végponti gödörből, annyi leomlott a fölötte levő falakról. A balesetek elkerülése végett már mi is omlasztottuk a köveket, mert a nagyon töredezett (kereszttrés?) fal nagy hasábokban omlott, - ugyanis két, vékony, puha, a kövek

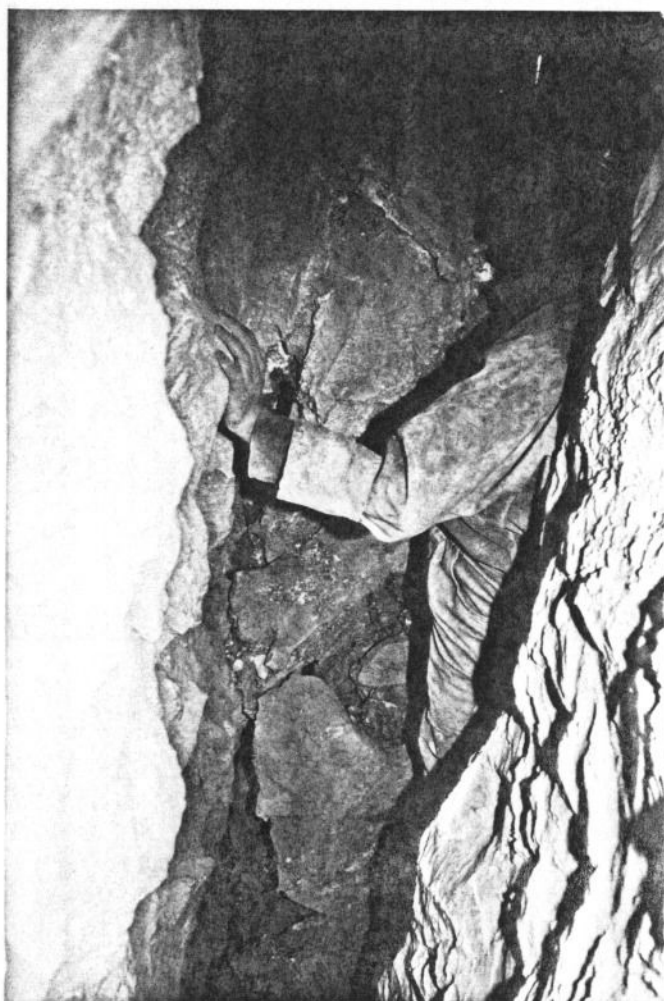
5. fotó (185/28) A Kinder-akna szűk hasadéka felülről tekintve.
A barlangász az É-i sarkának gödréből hajol ki.

6. fotó (185/25) A Kinder-akna D-i végéből nyíló
3 m-es szűk, borsóköves kuszoda bejárata (-60m).

mögött levő kovatélér is meglazította a falat. Sajnos, a bajt így sem kerülhettük el - a végpont, szerencsére baleset nélkül, beomlott.

- A helyzet nem tragikus. Minimális munkával, néhány darab, méteres kb. 20 mm ϕ -jű betonvassal kidúcolható az É-i sarok, - a beomlott kőzet pedig nem nagy mennyiségű. Sajnos, az év véget ért, így további bontást már csak 1996-ban végzünk.

7. fotó (185/26) A Kinder-akna É-i sarka az omladozó fallal, -60 m-en.

- Év közben, nyáron a barlangba, újból bevezettük a végpontig ideiglenesen, a véső-fúró gépekhez szükséges tápkábelt. Ezt a kábel a rögzíthetlensége, a megváltozott viszonyok, stb. tette szükségessé. Ehhez a kábelhez csatoltuk az ideiglenes telefonvonalunk kábelét. Végre tudunk kommunikálni a felszín és a végpont között! A 64 m-es mélység és a barlang lassú járhatósága miatt az már elég körülményes volt.

Kora tavasszal, egyik nap kitakarítottuk a barlang mögötti erdőrészt, a TFSZ tagjainak segítségével. Erről a kb. 300x100 m-es erdős területről, két teherautónyi szemet gyűlt össze, néhány óra alatt. (Szemelvények a szemetelők repertoárjából: vaságy, ágy, vastaliga, fazekak, traktor külső gumi, bádoghordók, stb.)

8. fotó (Brada) A Verecke útról az erdőbe ürítik a szemetet.
Volt mit összeszedni!...

1995-ben 46 nap alatt, 1800 munkaórával a barlang hosszát 97 m-ről 115 m-re (+18m) növeltük. Elkészült a barlang újabb térképe. Eddigi kutatásunk egyértelműen kijelöli a bontás irányát.

4.4. A barlang struktúrája

4.4.1. Kőzetek

Lásd, előző jelentések.

Újabb tapasztalatunk, csupán annyi volt, hogy a 13. emeletről megismert agyagkő megjelent a 16. emeleten is, a Miki-kuki-akna szája körül kalcittelérre települve, - gyakran réteges-gumós kifejlődésű.

4.4.2. Ásványok, képződmények, alakzatok

- A 16. emelet megtartotta a telérüreg jellegét a tágítás után is, csak Ény-i sarka keresztörésben és felfelé gömbfülkében, DK-i sarka lefelé keskeny hasadékakna nyílásban végződik.

9. fotó (Brada) "Érdekes" dolgok kerültek elő az erdőből.

10. fotó (Brada) A szemétszedő brigád egyik fele a „terméssel”.

- A törmelék depózása, takarítása közben szenilis cseppkötőrédek kerültek elő (Brada Róbert) a 16. emelet új részéről. Egyiken vastag borsókő, majd kalcitszivacs kiválás volt. A cseppkövek szemmel láthatóan átkristályosodtak.

- A 16. emelet kalcittelérje min. kétrétegű, a rétegek között többszörös borsókőréteggel. A belső réteg omlott le nagyobb helyen, néhol a fal felőli második réteg is. Némely

11. fotó (Brada) Megjegyzem, ez Természetvédelmi Terület, régóta!

telérdarabon ennél több réteg is megfigyelhető volt. Érdekes kéregsorozatokat figyelhetünk meg a falon. A két legjellemzőbb és legérdekesebb a következő:

1. mészkő-kalcittelér-borsókő-kalcittelér-borsókő-(kalcitszivacs)
2. mészkő-borsókő-kalcittelér-(kalcitszivacs).

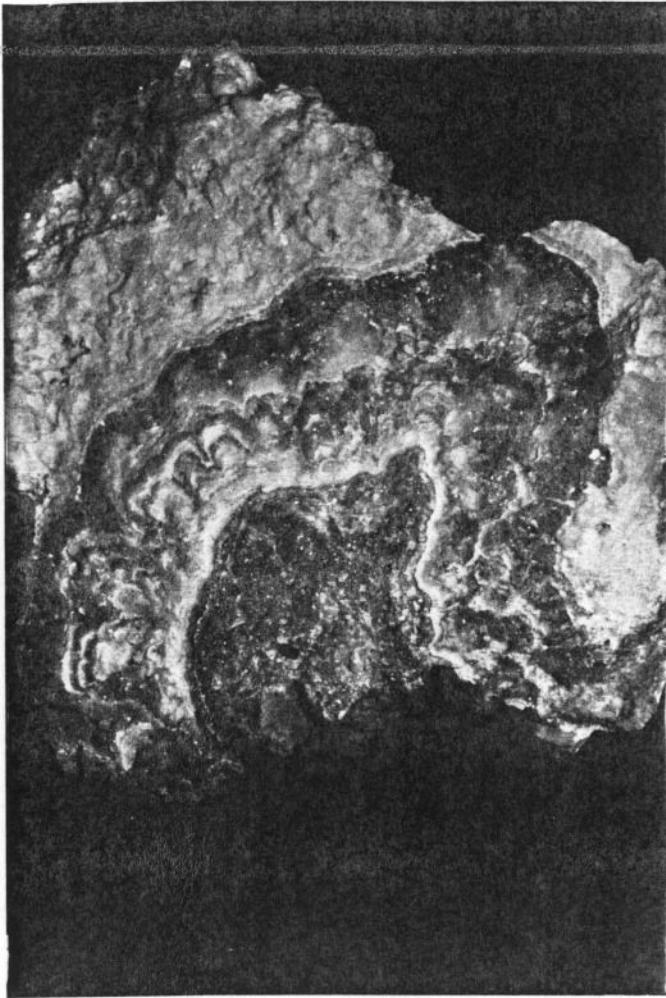
Ezek a kiválások a hévíz minőségének és mennyiségének gyakori változását mutatják, vm. azt hogy a posztvulkáni telérképző hidrotermális effektus egyszer egy rövid időre megszakadt és más jellegű hévíz töltötte ki az üreget. Az eredeti, nyílt szálkőüregben legelőször járt nem posztvulkáni (telérképző) hévíz is.

- A 16. emelet Dny-i falán feltárult egy darab vetőtükör csúszásnyomokkal, mint a barlang kialakulásának legősibb momentuma. Közeliében, az új gömbfülke felé haladva, a hasadéokban kalcittal cementált vetőbreccsa van.

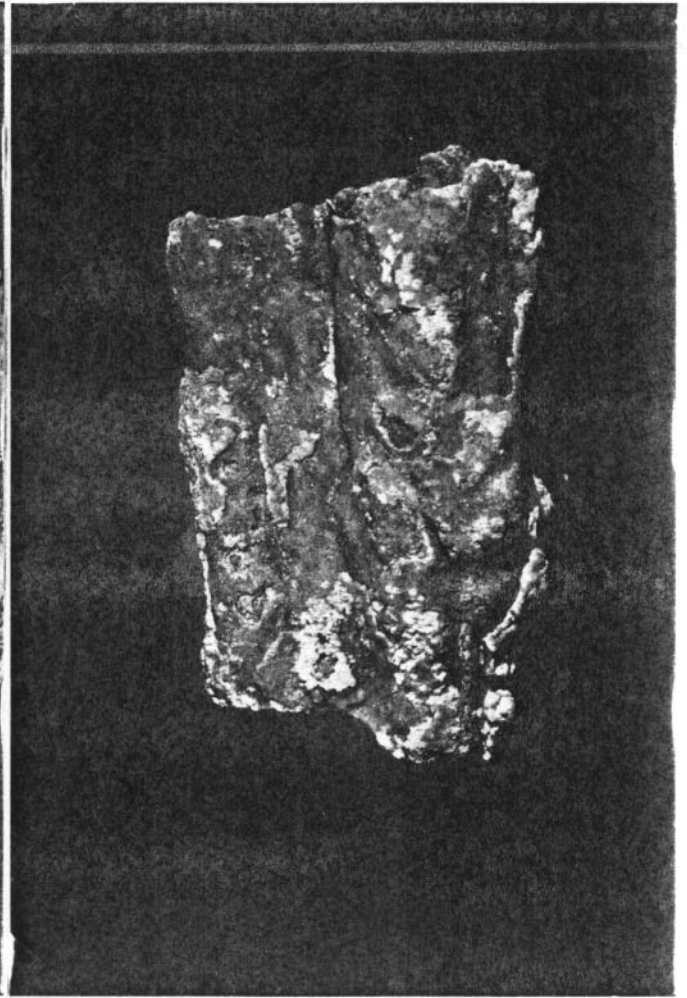
- Érdekes átalakult anyagot találtunk, kis mennyiségben, a 16. emelet ÉNy-i végére vezető kis, keskeny, cementált kalcitszivacs morzsalék lejtő alatt. Leginkább, puha kovára, vagy porhanyós agyagra hasonlított a pasztellila színű anyag.

- A 16. emelet DK-i vége felett, egy megnyílt kis labdányi (30 cm-es) fülkében, olyan fehér, visszaoldott (?) gumókat találtunk, melyek teljesen hasonlítanak a Szemlő-hegyi-barlang képződményeire - pl. Föld Szíve-terem, Közgyűlés-terem - , csak jóval kisebbek. (Ez a hasonlóság azonnal feltűnt Krausz Sándor geológusnak is.) Sajnos, csak ezen a kis helyen találhatóak ezek a képződmények a barlangban.

- A 16. emeleten, a Miki-kuki-akna szájánál agyag alatt, réteges, kalcittelérré települt agyagkővet találtunk. Tetején több, öklömnyi gumóból állt az agyagkő. Az agyagkőben sok a vízszintes, ill. domború kalcitcsík. Feltehetőleg csepegő víz hatására alakult ki ez a gumós forma (Krausz Sándor szóbeli közlése).

12. fotó (185/1) Szenilis, átkristályosodott cseppkő töredéke, metszete. A cseppkőre vastag borsókókéregesorozat rakódott, majd kalcitszivacs.

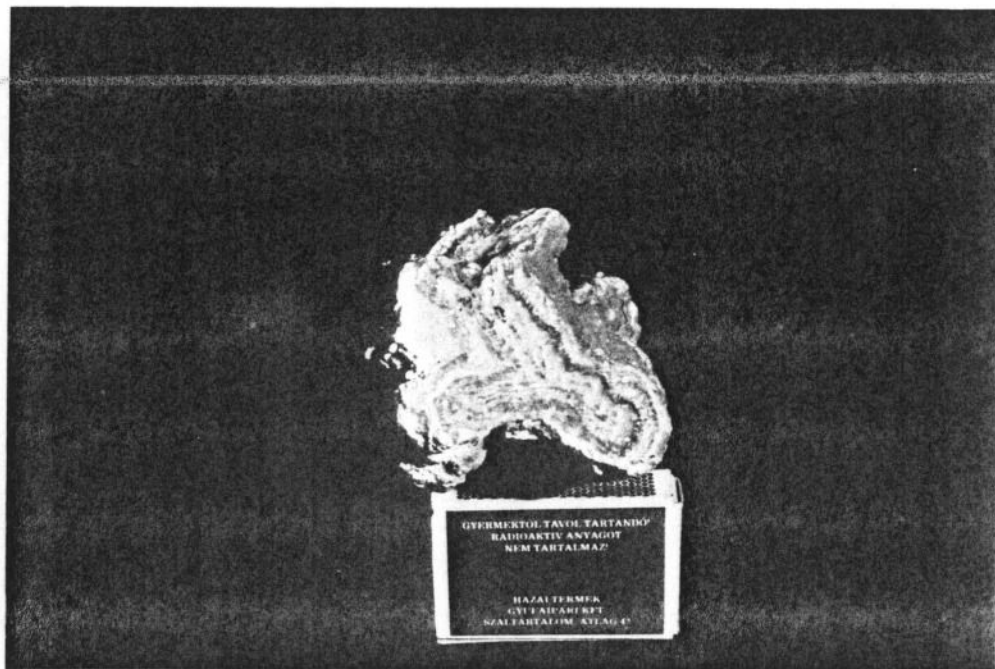
13. fotó (184/4) Szenilis, kissé visszaoldott cseppkőtöredék.

Keletkezésének kronológiája kérdéses, mert közvetlenül kalcittelérre, ill. telérközbe települt, tehát régi keletkezésű kitöltés, viszont szervesen összefügg a felette levő agyagréteggel, ami viszont fiatalabb jellegű üledék.

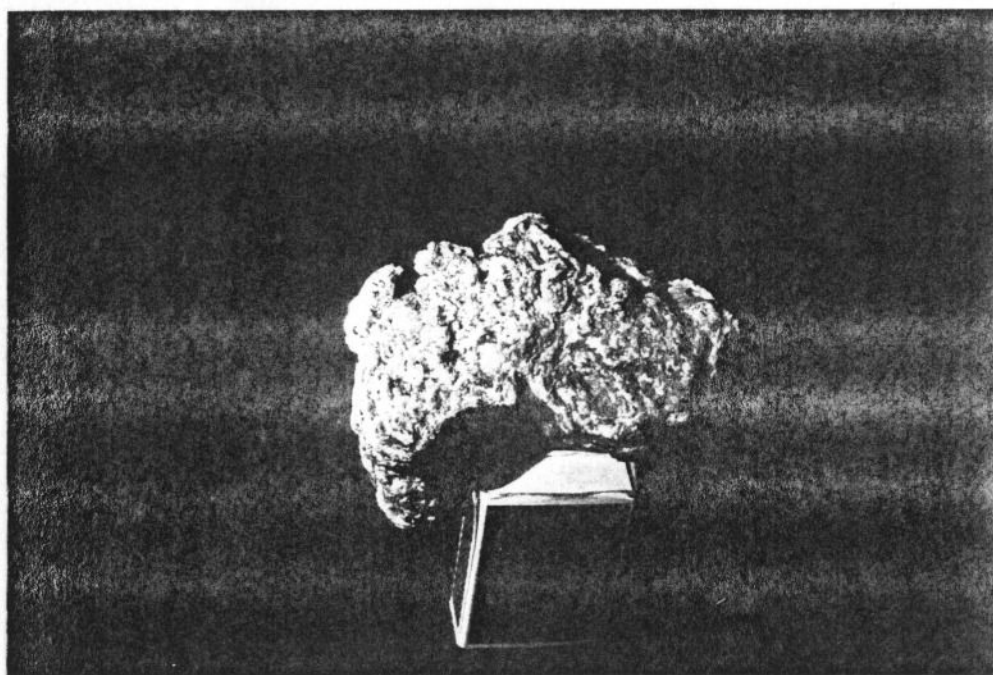
- A Miki-kuki-akna rendkívül korrodált, falának felszíne „box work” szerkezetű. Alja felé oldalfala kovás, tektonikus csapása elhajlik a főhasadékétól, az új végponti hasadékéra (É-D). A kovásodás kezdeténél, a telérben nagy darab (30 cm-es) baritkristálytömböt találtunk (Brada Róbert). A gyakran 10 mm élhosszúságú kristályok jelentős része erőteljesen visszaoldódott. Ez is az itt járt hévíz fokozott agresszivitására utal.

- A Gyilokjáró szűk szálkőhasadékának szétvésésekor tapasztaltuk, hogy a kőzet felszínét, a kisebb hasadékokban borsókó borítja.

- Ugyanilyen borsókóborítja a Vakvágány - Kinder-akna - Gyilokjáró találkozásánál is a kovát, a kovás falakat!

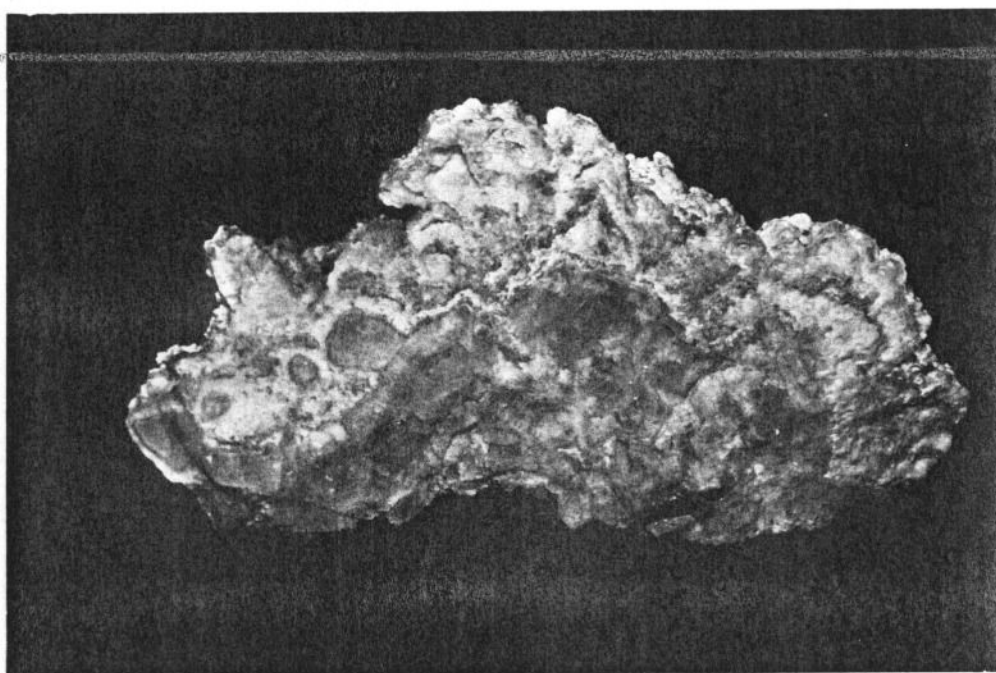

14. fotó (184/3) A 13. fotón látható cseppkőtöredék egyik vége.

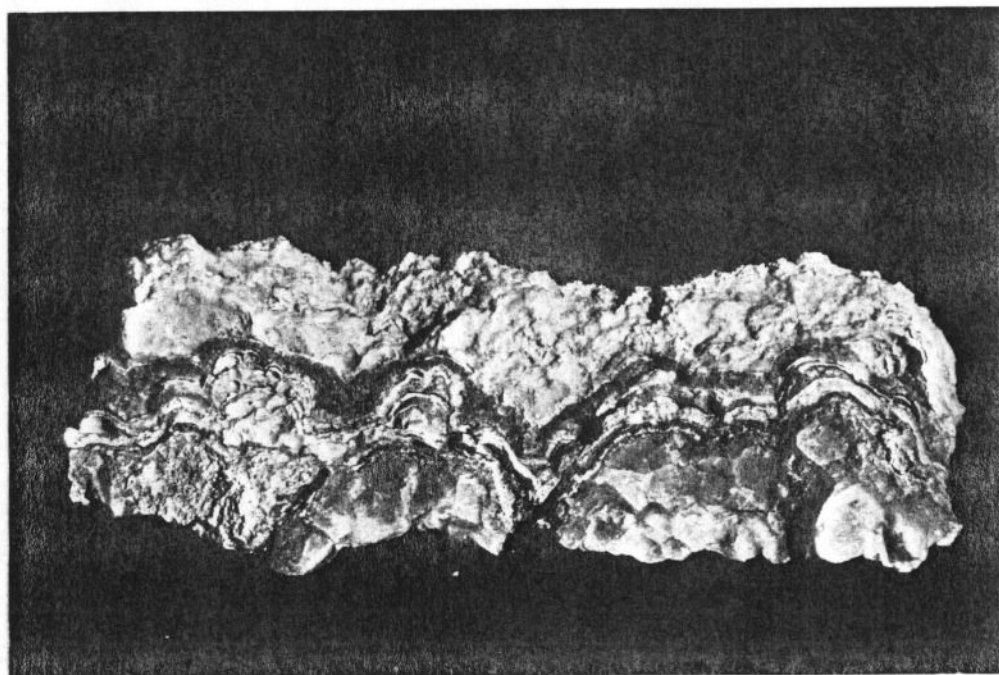

15. fotó (184/2) ... és másik vége.

- A Vakvágány - mely egy kovatelér mentén keletkezett hasadéküreg - kemény, kovás falán (K-in) sok kis kalcitercske preparálódott ki. Feltehetőleg, az eredeti mészkő szerkezete volt ilyen kalcithajszáleres.

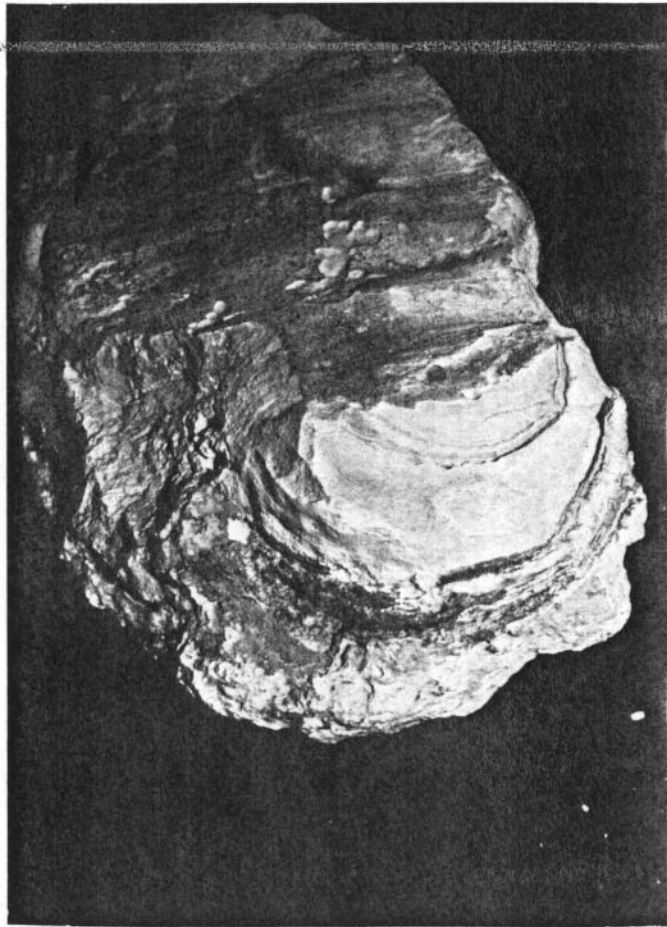

16. fotó (185/2) Kalcittelelre települt borsókőkérgek, melyek kalciszivacszerűek.

17. fotó (184/5) Kalcittelelre települt változatos borsókőkéregcsor.
Legkívül kalciszivacs borítás.

- A függőleges, keskeny Kinder-akna tipikus hévizes eredetű, hullámos falú, erősen korrodált, - K-i fala kemény, kovás, D-i sarka kova kitöltésű. Néhány szép, nagyméretű, fosszilis tengeri sünn preparálódott ki a falakon.

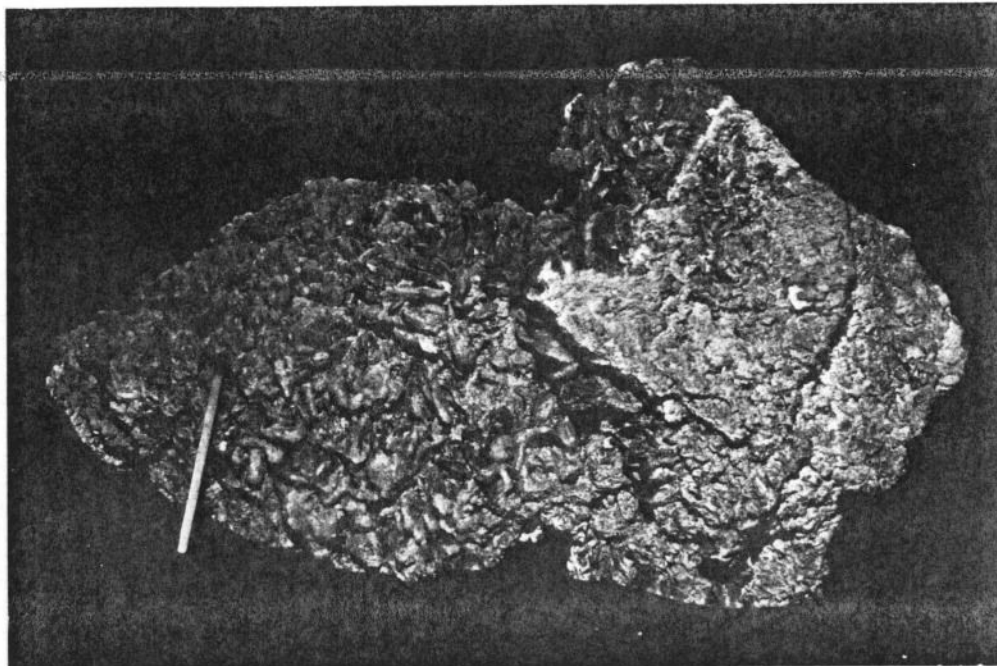

18. fotó (184/24) Bontás során letört agyagkőgumó alja.
Jól látható a koncentrikus domború struktúra.

- 60 m-nél vöröses kalcitmorzsalék akkumulálódott, eredete ismeretlen! Itt nagyméretű (10 mm-es) borsókövekkel borított oldalfalú 3 m-es kuszoda található. Felső hasadéka igen erősen korrodált. Itt még több a kipreparálódott fossziliák mennyisége, különösen feltűnőek a nagyméretű, vastaghéjú tengeri sünök.
- A barlang végpontja a Kinder-akna É-i vége, mely szálkőben omladékos több kisebb, vékony kova- és kalcittelér, vm. egy (?) kis keresztörés miatt.

4.4.3.1. Kitöltések

- A 16.emelet felső részét a már ismert kalcitszivacs töltötte ki, lentebb már csak a determináló fő kalcittelér van.
- Itt találtunk még szenilis cseppkő (töredékek) mellett halványlila színű agyagszerű kitöltést. Eredete ismeretlen!
- A Miki-kuki-akna száját a 13. emeletről már ismert vöröses agyag és agyagkő borította. Eredete ismeretlen! Az akna kovás hasadékkitöltéséből relatíve nagyméretű kristálylapokból álló, erősen visszaoldott barittömb került elő.

19. fotó (185/3) Visszaoldott baritkristálytömb a Miki-kuki-aknából.

- A Miki-kuki-akna alját, a Vakvágány alját, a Kinder-akna D-i sarkát puha kova tölti ki.
- A Gyilokjárótól lefelé gyakran előfordul a borsóköves bevonat, mind kemény kován, mind szálkővön.
- A Kinder-akna D-i alját vöröses, agyagos, kalcitmorzslékos (kovás?) anyag tölti ki. Eredete ismeretlen.

4.4.3.2. Biogén kitöltések

A felszínről - akár a végpontig - behúzódott rovarokon kívül mást nem észleltünk. Említésre méltó a fa szerszámnyelek penészesedése.

4.4.3.3. Paleontológiai leletek

Lásd, előző jelentések.

Említésre méltó az eocén nummulitiszes-dyscociclinás mészkőben a sok lythotamnium algatelep gumói, a szálkő törésfelületein és a tengeri sünök a falakon erősen kipreparálódott, szokatlanul nagy és vastaghéjú példányai.

4.4.4. Klíma (levegő, légmozgás, hőmérséklet)

Lásd, tavalyi jelentés.

Ez a táblázat a tavalyi szerves folytatása.

Megjegyzések a táblázatban:

1. 43 m-es mélységig bemegy a huzat, alulról a végpontról kifúj, - dinamikus egyensúly(?).

Klimatológiai táblázat

dátum 1995	felszín hőmérséklet C°	Hófehérke-akna hőmérséklet C°		16. emelet (-47m) hőmérséklet C°		huzat		megjegy- zés
		munka előtt 9 h	munka után 16 h	munka előtt 9 h	munka után 16h	irány	erősség	
01.08	-3	3,2	4,5	5,5	6,5	be	XX	
02.11.	+9	5,4	6,8	6,6	6,8	be	XX	
02.12.	+11	6,6	-	-	-	változó	X	
02.19.	+5	-	-	-	-	be	XX	
02.25.	+8	9,0	-	-	-	változó	X	
02.26.	+10	8,2	9,2	-	-	be	xxxxx	
03.05.	+5	7,4	8,0	-	6,0	be	X	
03.11.	+9	7,4	8,6	-	-	be	XX	
03.12.	+8	7,8	8,2	-	-	be	XX	
03.15.	0	6,0	6,6	-	-	be	XXX	
03.25.	+15	7,4	8,6	-	-	-	-	
03.26.	+7	7,2	-	-	-	be	xxxxxxx	
04.01.	+4	6,3	7,0	-	-	be	X	
04.02.	+10	7,0	-	-	9,0	be	XX	
04.22.	+24	-	-	8,4	10,4	változó	xxxxx	
04.23	+24	-	-	8,4	10,2	változó	xxxxx	
04.29.	+17	-	-	9,0	10,4	változó	xxxxxxx	1.
04.30.	+18	-	-	9,2	-	változó	xxxxx	1.
05.01.	+17	-	-	9,8	-	változó	xxxxx	1.
05.06.	+18	-	-	9,2	10,4	változó	xxxx	2.
05.07.	+20	-	-	9,4	-	változó	xxxx	3.
05.21.	+14	-	-	9,6	10,4	változó	xxxx	2.
05.27.	+25	-	-	9,6	10,6	változó	xxxx	2.
05.28.	+25	-	-	9,6	11,6	változó	X	4.
06.04.	+22	-	-	9,9	10,5	változó	xxxxxxx	1.
06.05.	+18	-	-	9,9	-	változó	xxxxxxx	1.
06.17.	+22	-	-	10,2	11,0	ki	XX	5.
06.18.	+24	-	-	10,2	11,0	ki	XX	5.
07.09.	+30	-	-	10,0	10,4	ki	XX	6.
07.15.	+27	-	-	10,6	11,8	ki	XX	
07.16.	+30	-	-	10,2	11,0	ki	XX	
07.23.	+32	-	-	10,2	10,5	ki	XX	
07.25.	+28	-	-	-	11,2	ki	XXX	
07.29.	+27	-	-	9,2	10,8	ki	XX	
08.05.	+25	-	-	-	-	ki	XX	
08.12.	+26	-	-	10,3	10,6	ki	XX	
08.13.	+27	-	-	10,6	10,8	ki	X	
08.26.	+25	-	-	10,2	-	ki	XX	
08.27.	+24	-	-	10,2	11,4	ki	XXX	7.
09.24.	+15	-	-	10,4	11,6	ki	X	
09.30.	+15	-	-	10,4	-	ki	xxxxx	
10.01.	+10	-	-	10,8	10,8	változó	xxxxx	
11.27.	-1	-	-	-	-	be	XXX	8.
12.09.	+3	-	-	-	-	be	XXX	
12.16.	-1	-	-	7,0	-	be	XXX	
12.17.	-1	-	-	-	-	be	XXX	
12.27.	0	-	-	7,0	-	be	XXX	9.

Jelmagyarázat: x = 0,1 m/s X = 1 m/s

2. A huzat felül befúj, alul ki és pulzáló.
3. A huzat percenként oda-vissza járó.
4. Kezd megfordulni a huzat iránya.
5. A megfordult huzat lüktet.
6. A bejárat kigőzöl!
7. Nyáron a legnagyobb a huzat.
8. Innentől óriási huzat befelé, feltételezhetően a végpont kitágítása, kitisztítása miatt.
9. A huzat kb. fele a 16. emelet keresztasadékába megy el.

- Ez évben a huzat megfordulása meglepően későn, hosszú vajúdás után, június elején történt meg, feltehetően a hosszan elhúzódó, hűvös tavasz miatt. A nyári huzat azonban annál intenzívebb volt. Ősszel gyorsan megfordult a huzat és télen eddig nem tapasztalt erősséget ért el, mely a 16. emelet és a végpont kitágításával magyarázható. Már a bejáratnál, az eddig leggyengébben huzatóló helyen, is jól érezhető télen a huzat. A tavaszi barlang belsejei aerodinamikus egyensúly érdekes tapasztalat volt. Rejtéjének megoldását valószínűleg a 16. emelet ÉNy-i keresztörésének kibontása adja meg majd, mert a téli huzat kb. fele itt megy el. Feltehetően az ismeretlen, 240 m-es tszfm.-ú (Ferenc-hegyi-barlangi) főkarsztosodási szintű járatrendszerbe.

4.4.5. Hidrológia

Érdekes módon szenilis-hidrotermális barlangunk csepegő vizei kiszáradtak, megszűntek az év folyamán. Magyarázatot erre nem találtunk. Nyáron, a kiáramló barlangi, 100% relatív nedvességtartalmú levegő mindent nedvessé tesz, de csepegés, szivárgás nincs.

4.4.6. Tektonika

Lásd előző jelentések.

A 16. emelet felfedezett, nagy keresztasadéka, a 13. emeleti mélyebb folytatása, az ismert $060^{\circ}/240^{\circ}$ csapásiránnyal.

A Miki-kuki-akna, a Vakvágány és a Kinder-akna tektonikus orientációja - a barlangban eddig egyedüli, a Kinizsi I. -aknával megegyező, kb. $000^{\circ}/180^{\circ}$ csapásirányú! A hasadék igen markáns jellegű, mélybe tartó, de szűk.

4.4.7. Szpeleogenetika

Lásd, tavalyi jelentés.

Meglepő tapasztalat a markáns végponti akna $000^{\circ}/180^{\circ}$ csapásiránya, vm. hogy kisebb, eddig a barlangban nem talált, kovatélér mentén alakult ki. Jól megfigyelhető, hogy csak a telér egyik oldalán oldódott a mészkő üreggé, az ismert elméletnek megfelelően.

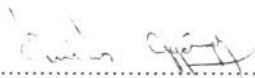
5. A barlang állapota és védelme

Lásd, előző jelentések.

6. Összefoglalás

Eddigi feltáró munkánk, nem elméleti, hanem indirekt gyakorlati úton - hiszen még nem jártunk benne - , de bizonyította a Buda-barlang vertikális szakasza alatti, kiterjedt barlangrendszer létezését. Újabb feltételezésünk szerint emeletes barlangrendszer feltárása is lehetséges! A klimatológiai , tektonikai, szpeleogenetikai vizsgálatok jó összhangban vannak egymással és a már eddig ismert tudományos elméletekkel. Sőt, újabb érdekes eredményeket is produkáltunk.

Reméljük, hogy az 1996-os kutatásunk elvezet minket a direkt bizonyításhoz, azaz minden barlangkutató várva várt álmához a „belyukadáshoz”.

.....
kutatásvezető

Budapest, 1995. 12. 31.